

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Containing Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 57.

JOLIET, ILLINOIS, 11. JUNIJA 1918.

LETNIK XXVII.

Strašne izgube v novih napadih.

Nemci pritiskajo alirance med Montdidierom in Noyonom, v smeri proti Parizu.

NEMŠKE DOBITVE NEZNATNE.

Ameriške pomorske čete v držnih nasokih uspešne.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemški vojni plen.

Berlin, 6. jun. — Odkar se je pričela ofenziva ob reki Marne, pravi nocojsnje uradno naznanilo, smo dobili v naše roke več nego 55,000 ujetnikov in 600 topov.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci še ne morejo naprej.

Pariz, 6. jun. — Zopet niso mogli Nemci v zadnjih štirindvajsetih urah nicesar pridobiti, vkljub svežim četam in nedavno doposlanim topovom, in zopet so aliranci podjeli protinapade in izboljšali svoje postojanke ob reki Oise do reke Marne.

Uradna poročila iz glavnih mest kažejo da ni bilo večjih spopadov ali napadov v veliki meri. Manjši spopadi pa so bili bojevanja tako ljuto kakor kdaj prej in v dejansko vseh teh so zmagali aliranci.

Vse oči so obrnjene proti Chateau Thierry, odkoder prihaja vest o sijajnem in nepremagljivem bojevanju od strani Američanov, katerih dejanja v zadnjih malo dneh smatrajo tukajšnji vojaški veselci za čudovita.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani se odlikujejo.

Z ameriško armado v Pikardiji, 6. jun. (Po Associated Press.) — Ameriški pomorski vojniki so napadli Nemce davi s svetom ter pridobili polčrti kilometer (nad dve milj) na fronti štirih kilometrov in ujeli 100 Nemcev v odseku Chateau Thierry. Ob istem času so Francozi napadli na levi in ujeli 160 neprijateljev.

Američani obdržujejo sedaj vse važne višave severozapadno od Chateau Thierry.

Nova bitka divja.

Pomorski vojniki so zopet napadli ob 5. uri danes popoldne in bitka še divja.

Boj se je začel ob 3. uri 45 minut in v Američani so dosegli vse svoje cilje do 7. ure 45 minut.

Američani so pritiskali Nemce tako trdo, da je bil sovražnik prisiljen, poslati tri nove divizije svojih najboljših čet v linijo med zadnjimi tremi dnevi.

Borijo se kakor tigri.

Američani so kakor tigri. Njih poveljniki jih komaj zadržujejo. Celo ranjenci so navdušeni in bojažljivi. Ponosni so na svoje rane. Neki general, ki je obiskal neko vojno obvezo-

vosti bojevanja, so nemški mrtveci ponekod po trije nakupu.

25 porazilo 200 Nemcev.

Bojevanje snoči severozapadno od Chateau Thierry je divjalo z veliko ljutostjo pet ur. Američani so zavzeli Bouresches (ali Busseares) in vkorakali v Torch, Petindvajset Američanov v kraju Torch je napadlo in prepošlo 200 Nemcev in se potem umeknilo do glavne linije obpredkrajih vasi.

Znamenita je pripovedka o nekaj stotnih pomorskih vojakov, ki so bili vsi njeni častniki, vstevši seržante, onesposobljeni za boj. Neki korporal je potem prevzel poveljstvo, nakar so vojniki šli naprej in dosegli svoj cilj.

Otroci pozdravljajo Američane.

Na stotine francoskih otrok je bilo danes popoldne razveščenih ob glavni vojni cesti v Pariz, po kateri so ameriške in francoske ambulance vozile ameriške ranjence. Otroci so mahali s svojimi rokami in pozdravljali Američane.

Kolikor je znano niso Nemci ujeli nobenih Američanov.

Prostak John B. Flocken iz Olneya, Ill., eden prvih, ki so dospeli v Torch, je rekel danes:

"Nikdar nisem videl tako čudovite navdušenosti. Nobeden naših tovarišev se ni obotavljal priči ognjenega dežja iz strojnih pušk, skozi katerega je bil prehod videti nemogoč. Zdelo se je, da ima vsak Nmec strojno puško. Bojevali so se kakor divji mački, ali Američani so bili preveč zanje."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Berlin priznava izgubo.

Berlin, prek Londona, 7. jun. — Napadi po alirskih četah okrag Chateau Thierry in protinapadi ob reki Ardre so se končali v nevažnih pridobitvah na ozemlju, po današnjem uradnem poročilu iz vojnega glavnega stana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Aliranci še pridobivajo.

Pariz, 8. jun. — Ameriške in francoske čete severozapadno od Chateau Thierry so danes nadaljevale svoja uspešna podjetja proti Nemcem.

V krajinu med Veully La Poterie in Bussieresom so ameriške pomorske čete in Francozi zopet napredovali in so zdaj prodrli v vas Etoup.

Pred vasjo Dammard.

Nekoliko dalje proti severu so Američani prodrli do predkrajev vasi Dammard. To točko so dosegli pozno večer, snoči in danes. Nemci so zaman pošiljali naprej mnogo čet v prizadevanje, da zopet pridobijo zemljišče.

Nemci so napadli ponovno ali ameriški pomorski vjaki so jih postrelili. Samo 400 jardov so se približali ameriškim frontnim linijam.

Nocoj izdano uradno naznanilo vojnega ministrstva pravi, da so Nemci utrpeli težkih izgub.

Nov nemški sunek.

London, 9. jun. — Armade bavarskega prestolonaslednika Rupprechta zopet udarjajo po alirskih linijah v novi ofenzivi, katere cilj je prejkone Pariz.

Med Montdidierom in Noyonom, na fronti kakih dvajset milj, po prejšnjem običajnem močnem bombardovanju z izstrelki vseh kalibrov in s strupenimi plini, ima sovražnik začetni sunek

VSI ALIRANCI ZA JUGOSLAVIJO.

Britanski, francoski in italijanski prvi ministri zavzeli isto stališče kakor Z. D.

DUNAJSKI ŽUPAN IN SLOVANI.

Poziva vse nemške stranke na boj proti slovanski "izdaji".

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Vsi aliranci za Jugoslavijo.

London, Anglija, 6. jun. — "Izjava, na katero so se dogovorili v Versaillesu britanski, francoski in italijanski prvi ministri," pravi "Daily Chronicle", "spravlja določno politiko zapadnih evropskih velesil v soglasje s politiko Združenih Držav o dveh zelo važnih točkah — namreč glede Poljske ter čehoslovaškega in jugoslovaškega naroda. Obe izjavi sta skrajno dobrodošli in dragoceni, ker kažeta, da so prišli alirske vlade do tega, da priznavajo nič manj nego predsednik Wilson mučno važnost osrednje in vzhodne Evrope med glavnimi točkami, za katere se bje boje."

"Na posvetu v Versaillesu", pravi uradno naznanilo, "so se prvi ministri Velike Britanije, Francije in Italije dogovorili o sledeči izjavi glede zunanje politike:

"Usanovitve združene neodvisne Poljske države, s prostim pristopom do morja, tvori enega pogojev za trden in pravičen mir ter vlado pravičnosti v Evropi.

"Aliranci so s zadovoljstvom vzeli na znanje izjavo ameriškega državnega tajnika, katere se oni držijo, izražajoč največjo simpatijo z narodnimi težnjami Čehov in Jugoslovancev za svojo do."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Italija za boj do alirske zmage.

Rim, 7. jun. — Naznanilo glede konference v Versaillesu s govorom prvega ministra Clemenceau in prvega ministra Orlando nedepolno izjavo za Italijo, da navedemo pariški "Tepms", je bilo sprejeto od strani italijanskega občinstva in političnih krogov z veliko simpatijo in navdušenjem. Prvi minister Orlando je rekel:

"Mi se ne umakemo v temnih dneh, niti ne izvršimo krivice potom-

očividno namen, zapogniti alirsko fronto proti mestu St. Just na severnem krilu in proti železničnemu vozlišču Compiegne na južnem krilu ter priti vstric reke Oise in prodirati jugozapadno proti francoskemu glavnemu mestu.

Pridobili v središču.

Francoske čete se upirajo navalu s svojo običajno hrabrostjo, ali Nemci so bili na svoji desni in v središču zmorni prodreti v daljavo od dveh tretjin milje južno od Montdidiera do odnosno poltretje milje pri Ressons-Sur-Matuz v središču. Odondod do Noyona pa se alirska linija drži trdno.

Laška fronta.

Dunaj, prek Londona, 8. jun. — "Med Asiagom in Branto so bili bojni pozvedovalni oddelki sovražnikovi odbiti v bojevanju od moža do moža," je naznail avstrijski vojni urad danes.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on June 11, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Topovi grmijo.

Rim, 9. jun. — "Obojestransko topniško streljanje je bilo prav silno od Astica do Pieve ter zmerom na ostali fronti", pravi danšnje naznanilo iz glavnega stana. "Južno od Asse je britanski oddelki v uspešnem presenetljivim napadu prizadel sovražniku znatnih izgub in dovedel nazaj enajst ujetnikov.

"Vzhodno od Brente je eden naših oddelkov izvedel napad na Monte Pertica ter napravil veliko škodo branikom in posadki. Nekaj ujetnikov in eno strojno puško smo dobili. V Arški in Astiški dolini je sovražna pehota poskušala napade, ki so bili zaustavljeni po našem streljanju.

"Med današnjim bojevanjem v zraku je bilo pet sovražnikovih strojev zbitih."

OGROMNA LETINA PŠENICE IN OVSA.

Drugi največji pridelek ozimne in jare pšenice v zgodovini Združenih Držav.

DAN ZASTAVE PETEK, 14. JUN.

Razobesite zvezdasto zastavo na 141. rojstni dan iste!

Pšenični pridelek ogromen.

Chicago, Ill., 8. jun. — Drugi največji pšenični pridelek v zgodovini te deželi je med pričakovano letošnjo letino. Poljedelski departmet je večer prerokoval skupni znesek 931,000,000 bušljev ozimne in jare pšenice ter izrazil upenje, da se utegne doseči pridelek bilijona bušljev, če se bodo nadaljevale sedanje vzorne razmere za rast. Cenitve glavnih pridelkov so:

Bušlji.	
Ozimna pšenica.....	587,000,000
Jara pšenica.....	344,000,000
Vsa pšenica.....	931,000,000
Oves.....	1,560,000,000
Ječmen.....	235,000,000
Rž.....	81,000,000

Zetev zapadnega pšeničnega pridelka se je začela v Oklahomi in Teksasu ter se prične prihodnji teden v Kansasu.

Dan Ameriške zastave.

Chicago, Ill., 10. jun. — Petek, dan 14. junija, bo svečano obhajan po vsej deželi v spomin dne 14. junija 1777, ko je kontinentalni kongres sprejel Združenih Držav zastavo, je naznail dr. B. J. Cigrand, narodni predsednik družbe "American Flag Day Association".

Jugoslovani pred kongresom.

RESOLUCIJA KONGRESMANA JAMESA IN SENATORJA SMITHA. — ZASTOPNIKI JUGOSLOVANSKEGA NARODNEGA SVETA PRED SENATNIM ODBOROM ZA ZUNANJE ZADEVE. — NAŠIZASTOPNIKI RAZLAGAJO ENO URO IN EN ČETRT JUGOSLOVANSKO VPRAŠANJE. — VELIKA NAKLONJENOST IN SLOŽNOST VSEH SENATORJEV NA NAŠO STVAR. — SLEDILA BODO NADALJNA POSVETOVANJA

(Od Jugosl. Časn. Urada, Washington.)

Washington, D. C., 5. junija, 1918.

Včerajšnji in današnji dan bosta zapisana z zlatimi črkami v zgodovini našega naroda. Kongresman F. W. James, velik prijatelj Jugoslovancev, kise že dolgo časa živo zanima na naša vprašanja, kar je tudi pokazal s svojimi krasnimi govori na Zrinsko-Frankopanski proslavi v Pittsburghu in Detroitu, je predložil v včerajšnji seji Poslanske Hiše Združenih Držav sledečo resolucijo:

1. Ker so Hrvati, Srbi in Slovenci, znani pod imenom Jugoslovani, ki stanujejo na jugu-vzhodu Evrope, (naštevne naše dežele), že iz davnine poznati kot kulturne, državnotvorne in za vsaki napredek zmogel narod, ter so kot taki imeli tudi svoje lastne države.

2. Ker so bili Jugoslovani od Nemcev in Madžarov, v kojih rokah se sedaj nahajata vsa oblast v avstro-ogrski monarhiji, bolj s spletkami in prevaro, kakor pa s orožjem podjarmljeni, gospodarsko izrabljani, politično brezpravni in kulturno zanemarjeni.

3. Ker so Jugoslovani po zemljepisni legi in po naravnem bogastvu dežel, v katerih prebivajo, a pred vsem po svojih duševnih zmognostih in telesnih virih, ki jih označajo kot narod poln duševne svežosti in telesne kreposti — kar so v sedanji vojni tudi dokazali, — predestinirani da bodo živa stena proti nemškemu prodiranju na Vzhodu.

Se zaključuje:

Da bodo narodne težnje Jugoslovancev našle ne samo skrene simpatije, temveč tudi zaslužno pomoč v njihovi borbi za narodno osvobodjenje in združenje, tako da bodo tudi oni, stopivši v kolo svobodnih narodov, branilci in sodeležniki miru, ki bo zajamčil vsem narodom pravico do življenja, svobode in razvitek.

Izza zgodovinske izjave državnega tajnika Lansinga je ta resolucija prvi silni korak naprej po enem potu, ki se nam odpira k našemu osvobodjenju s pomočjo velikega ameriškega naroda. Toda to ni še vse. Za današnjo sejo Senata je pripravil senator W. Alden Smith (Michigan) dobesedno isto resolucijo kakor je zgorajšnja.

Medtem je prišel sinoči poziv Jugoslovanskemu Narodnemu Svetu od senatorja Smitha, naj pridejo zastopniki Jugosl. Nar. Sveta danes jutraj ob devetih k njemu na posvetovanje in Senat. Podpredsednik Jugoslovanskega Narodnega Sveta, Don Niko Grsković, in tajnik Jugoslovanske pisarne, Ivan Grgurevič, sta se napotila v Senat ob označeni uri.

Senator Smith, ki ju je sprejel najljubeznivejša, jima je rekel, da je vprašanje resolucije in sploh jugoslovanskega vprašanja tako važno, da je potrebno, da se gospoda takoj podasta z njim na sejo senatskega odbora in da tam natančneje razložita naš problem in naše aspiracije. Toda pred odhodom na sejo senatskega odbora za zunanje zadeve sta se naša zastopnika podala v sobo senatorja Lodge-a (Mass.) da se mu zahvalita za njegovo nedavno izjavo v časopisu v prilog Jugoslovancev.

Senator Lodge, ki je bil vodja republikancev v Senatu, je odvrnil, da mu je ne sama čast, da povdarja Jugoslovane, temveč da mu je to tudi dolžnost, ker edini način, na kateri se more preprečiti nemško prodiranje na Vzhod, je osnovanje velike in močne Jugoslavije na Balkanu.

Zatrdil svoje neomejene simpatije za naš narodni pokret in obljubljal, da se bo posvetil s svojo ljubeznijo naši stvari ter jo podpiral iz vseh svojih sil, sta senator Lodge in Smith povedla naše zastopnike v ono isto zgodovinsko dvorano Kapitola, v kateri je padla odločilna beseda glede vojne Nemčij. Tu so bili že zbrani senatorji, ki so člani odbora za zunanje zadeve. Poleg načelnika tega odbora, senatorja Hitchcocka (Nebraska), vodje demokratov v Senatu in v odboru za zunanje zadeve, so bili tu tudi še senatorji Lodge (Mass.), Saulsbury (Delaware), W. Alden Smith (Michigan), Pomerene (Ohio), Shields (Tenn.) ter drugi.

Takoj so prešli na razpravljanje in skoz eno uro in četrt so naši zastopniki razglasili senatorjem naš narodni položaj in naše narodne težnje. Senatorji so pazljivo poslušali ter upletali v razlaganje svoja vprašanja.

Uspeh naših zastopnikov je bil popoln, ker takoj po končani razpravi se je (Dlje na 2. strani.)

FRANCOSKO TOPNIŠTVO MED POTJO DO BOJNE FRONTE.

Oddelek francoskega topništva med potjo skozi neko vas v krajinu obreki Somme, na maršu do bojne fronte.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1916
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1918

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvaniji, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružio D. S. D. Osem članov(ice) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker ne more imeti sitnosti nad nizkih assementov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

"Tiran in njegove žrtve."

(Od Jugoslovanskega Časnikarskega Urada, Washinton, D.C.)

Govor jugoslovanskega poslanca Vukotiča v parlamentu.

(Konec.)

Iztrebljenje Srbov v Bosni.

Pred vojno je bil v Bosni organizirana neka organizacija pod imenom "Schutzkorps", ki je bila dosledno in sistematično vodjena v duhu sovražno-sti napram srbskemu prebivalstvu v deželi. Posebno pozornost so obračali domačinom, mohamedancem, nevednim možem, koje so naščuvali s sovraštvom do Srbov, z zagotovilom, da bodo tembolj ugajali svojim višjim, čim okrutnejše se bodo napram Srbov obnašali. Ko je izbruhnila vojna, ni obnašali. Na deset in deset tisočev nedolžnih ljudi je padlo kot žrtve teh tiranov. V Palah je bilo po odhodu Črnogorcev vse ostalo prebivalstvo uničeno, dasi bi mogli varno oditi s Črnogorci, če bi bili kaj zakrivali.

Dr. Savo Ljubibratić in Dr. Jovo Lavinč moreta pričati, ker sta bila talca v Palah, da so člani "Schutzkorpsa" masakrirali sledeče ljudi brez preiskave, sode ali vzroka: Krsta Popović, Pop Rista Čerar, Stijen Simić, Pero Karadžija, Pero Pantić, Rista Kostić, Laza Jurok, Mile Kusmuk, s dvema sinoma, ter nad sto let staroga Džordže Kločarja.

Poleg teh so umorili še sledeče žene: Ljubica Terzić, Milka Čustiko, Milka Karadžija, Mara Simatović, Djuka Belobrk, SPASOJE ŠIBONJA JE BIL OBESEN.

V okolici Romanije sta dva vojaka nenkrat masakrirala sedem mož: Milan Furtul, Jovan Krsta, Vasilije Miroš in Pero Klubatović, kakor tudi Stojana Puzić, vse brez kakršnekoli preiskave, enostavno ker niso mogli ponuditi nikake odkupnine, dočim so Mile Minković, Jovo Gluhović, Spasoj Vuković in Krsto Sojkić iz Romanije rešila svoja življenja s tem, ker je vsak od njih ponudil vsakemu vojaku po 100 kron.

Pop Timotije Popović, oče šesterih nedolžnih otrok, je bil v začetku vojne odpeljan pod vojaškim spremstvom, ter obsojen na smrt od nekega stotnika brez najmanjše preiskave.

Sistem talcev.

V začetku vojne so aretirali nedolžne ljudi ter jih vzeli za talce. To so delali v Dalmaciji, Bosni-Hercegovini, na Hrvatskem, v Banatu ter drugje. Še nikdar v zgodovini sveta ni bilo znano, da bi kaka država jemala svoje talce državljanje za talce! Talcem so povedali da bodo oni odgovorni za vsak prestop proti železnicam, vojaško lastnino, in da bodo takoj usmrčeni v slučaju, da bi prebivalstvo, oziroma da bi posamezniki podvzeli kaj takega. — Talce so javno zlorabljali na najgršije načine in VEČINA JE BILA MASAKRIRANIH BREZ NAJMANJŠEGA VZROKA.

KOMAJ JE MOGOČE VERJETI, S KAKO DIVJOSTJO SO SE OB-

LASTI OBNAŠALE NAPRAM TEM TALCEM IN S KAKO HLADNO-KRVNO ZLOBNOSTJO SO VEČINO OD NJIH OBEŠALI IN STRELJALI.

Duhoven Džordže Petrović iz okraja Dervent v Bosni, popolnoma miren človek, ki se ni nikdar utikal v politiko, je bil aretiran kot talac leta 1914 v mesecu avgustu. Za stražo so mu dali nekega cigana, ki ga je umoril prvo noč brez kakake povoda.

Arhimandrit Grgurević iz Zenice v Bosni, je bil prisiljen čakati na postaji za prihod vsakega vlaka. Na ta način niso dovolili ubogemu starcu niti pol ure oddiha. Ob istem času so aretirali tudi njegovega sina. Enkrat ko je prišlo več vlakov naenkrat na postajo, SO PRISILILI NJEGOVEGA SINA, POD SMRTNIMI GROŽNJAMI, DA JE ZAGRABIL SVOJEGA očeta za brado ter ga na ta način vodil po postaji pred vsemi navzočimi. (Čuj! Čuj! To je škandalozno!) Drugikrat so tega istega moža mučili, ko se je vozil v odprtem železniškemu vozu iz Zenice v Alipašin-Most: Z GROŽNJAMI, DA GA TAKOJ USTRELE, ČE NE BO UBOGAL, SO MU ZAPOVEDALI, NAJ POKLEKNE TER OSTANE V TEM POLOŽAJU TRI CELE URE, DOKLER NI O-MEDLEL OD BOLEČIN IN IZMU-CENJA.

Talec Pero Nikić, uslužbenec v ječi v Zenici, je bil vržen v okove in vojak, ki ga je spremljal, ga je umoril brez vsakega vzroka. Za ta zločin je dobil morilec celo nagrado od svojih višjih, ker je lažnjivo pričal, da je hotel Nikić ubežati, očitno pozabljač, da je starec mogel komaj hoditi s svojimi okovi...

V Foči, v Bosni, so bile aretirane najuplvinjše osebe kot talci. Šest od njih so postavili na mostove čez Drino. Na prvem mostu so bili postavljeni pop Vlade Popović, arhimandrit Kosović in trgovec Vago Hajduković. Ob zori dne 9. avgusta 1914 je prišel oddelek vojakov, postavil se pred most ter ustrelil vse tri. Ostali trije talci so bili prisiljeni ostati na mostu. Eden od vojakov je vstal okrog polnoči ter zabodel z bajonetom Djordže Hajdukovića, ki se je zgrudil mrtev na mestu. Potem je isti vojak zabodel popa Kandilča, in trgovca Milana Hajdukovića, vsakega dvakrat v prsa in trebuh, da sta bila oba smrtno ranjena. Ostali od straže so vse to klanje z zadovoljstvom gledali. Niso dovolili, da bodo pomorjeni pokopani na pokopališču. Smrtno nevarno ranjene so odpeljali v nekem vozu in spremljavajoči častniki so se s posebnim zadovoljstvom pomenkovali, kdo bo ustrelil enega in kdo drugega. To so govorili tako glasno, da so jih ranjeni slišali.

Pop Dimitrije Jevdjev, je bil aretiran 28. julija 1914. Odpeljali so ga na železniško postajo v Sijetlini. Šest mož pod poveljstvom nekega praporščaka ga je obkolilo ter napolnilo svoje puške. Zvezali so mu roke ter mu ukazali naj koraka. Ker je kora-

kal v navadnem koraku, je zavpil nek vojak, da ga bo takoj ustrelil, če se ne požuri. Ko so ga pripeljali do Rače, mu je ukazal nek vojak, DA MORA STATI NA ENI NOGI ter mu zagrozil, da ga bo takoj ustrelil, če se mu druga noga dotakne tal. To je trajalo toliko časa, dokler ni padel mož ves onemogel na tla.

Drugič je isti vojak pritrdil njegove okove tako tesno, da je nesrečnež kričal od bolečin ter ga prosil in rotil, naj preneha s svojimi mukami. Vojak je odvrnil: "POGINIL BOŠ VSE-ENO PRIHODNJE DNI, ČIM PREJ, TEM BOLJŠE ZA TEBE." Ko je prišel vlak na postajo, ga je eden vojakov vlačil na vrvič od vagona do vagona, dočim so mu drugi vojaki pljuvali v obraz. Vse to se je dogajalo pred očmi njih višjih častnikov.

Na ta način so ga mučili do 6. avgusta 1914. Kar se je dogajalo potem, je bilo še bolj barbarsko. Tega dne mu je naznal poročnik Kozmič, da je prišlo povelje, da se ravna z njim še strožje, kakor poprej. Istega večera okoli polnoči so Jevdjevčeve potegnili z ležišča, noge in roke so mu bile povezane, ter so ga prevedli do nekega gozda, ki je bil oddaljen kake tri kilometre. Tam so ga privezali do nekega plotu ter mu zagrozili, da ga ubijejo, kakor hitro se premakne. V tem položaju so ga pustili šest ur. Kar naenkrat se zaleti poveljajoči poročnik v popa, začne kričati kakor divjak ter nameri puško v nesrečneža, ki je v tem času živl strašne muke bojzani in strahu... Podobni in še grozovitejši dogodki so se dogajali vsak dan.

Pop Simo Bogović, je bil aretiran pred svojo cerkvijo v Mosiju in mu ni bilo dovoljeno, da bi se poslovil od svoje žene in otrok... Tudi njega so izbrali za talca. Njegov prijatelj in sotrpni, pop Atanase Korosić, je bil odveden v klet, kjer so ga strašno pretepali. Z vžgalicami so požgali brke Aleksu Vucinoviću ter Savi Kopreviću, nakar so jima zvezali roke. Nista si upala premakniti niti za palec, ker so vojaki imeli več časa svoje bajonete na njihovih vratovih. Mučili so rankega popa Trisa Maksimovića na najgršije načine. Doktor je odredil, naj se ga prepelje v bolnišnico, toda poveljnik je prekršil to odredbo ter odvedel nesrečneža mesto v bolnišnico v Seminovac, kjer je bil umorjen.

Istčasno so umorili več kmetov, koje so najprej pretepali in tako mučili, da so obležali na tleh v nezvesti in v svoji lastni krvi. Vse to pa samo radi tega, ker niso ničesar izpovedali proti duhovnu Eranoviću iz Nišića in šolskem učitelju Vojdoviću iz Iljaša.

Naše trpljenje je doseglo svoj višek v avgustu leta 1914, ko je francosko brodogradnišvo bombardiralo trdnjavo. Prevzeli so naše roke in nogo tako tesno, da je v mnogih slučajih brizgala kri. Vojaki z nasajenimi bajonetmi in nek nerednik z revolverjem v roki so nam grozili, da nas ustrelje brez obotavljanja, kakor hitro bi si kdo upal pritoževati se nad bolečinami... Nekaj časa po tem so mi dovolili, da grem na Dunaj na operacijo ter sem bil zaprt v tem mestu. Bil sem spoznan z močnim za vojaško službo pri naknadnem naboru Koncem leta 1915, toda pri zopetni prezentaciji sem bil spoznan nezmožnim za vsako vojaško službo, celo domobransko. Dolgotrajno interniranje z vsemi neizrecnimi trpljenji je popolnoma izpodkopalo moje zdravje.

Odiseja g. Vukotiča.

Jaz sem bil talac. Naj mi dovolijo spoštovani poslanci, da jim nakratko povem svoje lastne doživljaje:

Koncem julija 1914 sem bil aretiran kot talac, kar je bilo seveda pred izbruhom vojne, da s tem garantiram s svojim lastnim življenjem lojalno obnašanje prebivalstva v Boki Kotorski. Z zvezanimi očmi sem bil prepeljan v trdnjavo sv. Ivana (St. Giovanni) blizu Črnogorske meje. Par dni kasneje so pripeljali nekaj več talcev, med drugimi tudi poslanca iz dalmatinskega Sabora, arhimandrita Jovana Bučina. Čez nekaj neizrecno težavnih dni, tekom katerih smo bili v negotovosti med življenjem in smrtjo, so nas prepeljali v trdnjavo Mamulo.

Kljub vsemu temu pa so mi takoj zopet zapovedali, da se javim na policiji, kjer so mi naznanili, da je prišlo povelje, da se takoj javim pred k. kr. vojaško domobransko komando. TAM SEM BIL BREZ VSAKEGA NADALJNEGA VPRAŠANJA PRISILJEN V VOJAŠKO UNIFORMO. To je bilo dne 13. marca 1916. Kmalu potem sem bil poslan na vojaško zdravniško komisijo in potem na revizijo. Kljub temu pa sem dobil dne 28. istega meseca povelje, da sem bil pridelen marškompaniji, ne da bi poprej počakali certifikata in ne da bi se ozirali na izrek komisije in mojih vojaških instrukcij. Istčasno mi je bil odvzet tudi znak enoletnega prostovoljstva.

Na vprašanje, zakaj da z menoj postopajo na tak način, so mi odvrnili: BRIGANDI! MORILECI! IZDAJALECI! Nek narednik mi je rekel: "Jaz vas bom spremljal na fronto in tam boste videli, kaj se vam bo zgodilo. Regulacije se ne morejo upoštevati napram takim, kakoršni ste vi." Kot

posledica slabega ravnanja sem zbolel dne 3. maja 1916 in pri zopetni preiskavi sem bil od zdravnikov spoznan samo za lahko delo v uradih. Toda mesto v uradno službo sem bil poslan v Komoran v posebni oddelek za politične osumljence. — Tam sem bil zaposlen s svojimi sotrpini pri čisto navadnem težaštvu. Tedanji generalni polkovnik domobranskega ministrstva, Georgi, je bil o vsem tem obveščen, toda kljub svojim prisegam kot častnik in minister, je mislil tedanji čas za neprimaven, da se upira kršitvam postav in regulacij.

(Poslanec Laginja je rekel: Ali se ne glasi pesem: Dan za Nemce, noč za Slované?)

Ko je bil sklican dunajski parlament v maju 1917 ter je bilo izdano cesarsko povelje, da se morajo častno odpustiti vsi poslanci v vojaški službi, so se obnašali moji predpostavljeni tako, kakor bi se ta dekret ne tikal mene, in samo po sklicanju parlamenta se mi je končno dovolilo, da sem bil odpušen iz vojaške službe.

ČE SE JE TAKO RAVNALO Z DRŽAVNIMI POSLANCI, SI JE LAHKO MISLITI KAKO SE JE RAVNALO Z NAVADNIMI DRŽAVLJANI! —

Važna konvencija A. F. of L.

St. Paul, Minn., 9. jun. — Kar je pričakovati, da bo ena najvažnejših konvencij v zgodovini ameriške zveze delavske (American Federation of Labor), se otvori tukaj jutri dopoldne. Zasedanje bo trajalo dva tedna in bo imelo mnogo opravil z določitvijo delavske politike glede vojne doma in zunaj.

Premalo gosposko.

Trgovca agentu: "Če se mi ne spravi s pota, vas vum vržem!" Agent: "Sram vas bodi! Še hlapca nimate!"

Dobra prilika.

Tujec v gostilni: "Jaz sem imel enkrat morskoro bolezen in sedel ne grem niti za en milijon več na morje."

Bankir: "Dobro! Jaz vas sprajmem za svojega blagajnika!"

Oglas v listu.

Slabostojec trgovca išče dobro stoječo žensko.

MALE OGLASI.

KJE JE FRANK ZAVRŠNIK IZ Joliet, Ill., bivši potovnlavni zastopnik neke tukašnje trdke? Če kdo ve zanj, naj blagovolji naznaniti nam in obenem povedati njemu, da je vse poravnano in da ga željno pričakujemo. Pridi, Frank, prid nazaj in vse bo dobro! — Mrs. Mary Završnik, soprega in otroci, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

ZENITNA PONUDBA! Vdovec, star 44 let brez otrok si želi dobiti Slovenskega v starosti od 25 do 40 let kmetskega rodu. Na denar se ne oziram. Ako katero zamima naj mi piše. Martin Pilich, 330 N. 5th St., Karisas City, Ka ns. 2t—56.

IŠČEM PRILETNO ŽENSKO, SAsko ali vdovo, ki je doma od šmihelske fare pri Novem mestu, stro od 35 do 50 let, za stalno od hišno in gospodinjstvo delo. Več se pozive pismenim ali ustvenim potom. Katero ta zanima naj piše na F. S. Baudek, L. Box 204, Port Washington, Wis. 3t—56.

College of Saint Thomas
SAINT PAUL, MINNESOTA
Under the Control and Direction of Archbishop Ireland
Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses
A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School" — A distinction reserved to ten best Military Schools in the United States
Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment
Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps. Eight hundred and forty-two students registered last year.
For catalog address Very Rev. H. Moynihan, D. D. Pres.

Naznanilo predsednika Wilsona.

Poziv za varčnost in hranljivost.

KUPUJTE VOJNO-VARČEVALNE ZNAMKE!

Ta vojna je vojna narodov — ne armad — ali vsi našega stotilijohskega naroda se morajo v gospodarskem in obrtnem oziru prilagoditi vojnim razmeram, ako hoče ta dežela izigrati svojo polno ulogo v borbi. Vprašanje pred nami ni predvsem finančno vprašanje, ampak bolj vprašanje o pomnoženem pridelovanju in izdelovanju glavnih vojnih potrebščin ter o varčevalnem ravnanju z blagom in delom, potrebim za podporo in opremo naše armade in mornarice. Nepremišljeno trošenje denarja za nebitvene reči pomeni zapravljjanje človeškega dela, farmških in rudniških pridelkov ter preobtežuje prevažanje, kar se mora vse uporabiti do skrajne mere in na najboljši način za vojne svrhe.

Veliki uspehi, katerih želimo, se dajo doseči samo s tem, da se vsak član naroda, mlad in star, udeleži narodnega gibanja za varčevanje. Zato priporočam, da se naše ljudstvo povsod zaveže, kakor je predlagal zakladniški tajnik, varčevati in hraniti; služiti vladi do svoje skrajne moči v pomnoževanju vsakovrstnih pridelkov, in izdelkov, potrebnih za dobitevojne; spravljati in shranjati hrano in kurivo in koristno blago vsake vrste; posvečati svoje delo samo najpotrebnejšim nalogam; in kupovati samo iste stvari, ki so bistvene za osebno zdravje in sposobnost; in da ljudje v dokaz svoje lojalnosti naložijo vse svoje prihranke v Liberty bondih in vojno-varčevalnih znamkah. Vrednostni papir-

ji, izdani po zakladniškem departmentu, so tako mnogoteri in obsežju vsakogar, da so vrata priložnosti v tem oziru na stečaj odprta nam vsem. Varčevati v mirnih časih je krepost in prinaša veliko korist posamniku ob vsakem času; ob današnji obupni potrebi blaga in dela po vsem omikamnem svetu v dokončanje vojne je varčevanje vsakega posamnika patriotična dolžnost in nujnost.

Pozivam vse, ki zdaj lastujejo bodisi Liberty bondov ali vojno-varčevalnih znamk, da nadalje varčujejo in hranijo, in pozivam vse, ki ne lastujejo vladnih vrednostnih papirjev, da storijo enako in si kupijo, kolikor jim dovoljujejo njih sredstva. Tisti, ki kupi vladnih vrednostnih papirjev, prenese kupno moč svojega denarja na vlado Združenih Držav do časa po tej vojni in v isti meri ne kupuje v tekmovanju z vlado.

Resno pozivam vsakega moškega, ženske in otroka, da se zaveže in zaobljubi dne 28. junija ali poprej, ne prestanto hraniti in kupovati tako redno kakor mogoče vladne vrednostne papirje; in delati to, kolikor je mogoče, kot član vojno-varčevalnih društev. Z dnem 28. junija se konča ta posebna doba za prigrisatve v veliko prostovoljno armado za pridelovanje, izdelovanje in varčevanje tukaj doma. Naj bi ne bilo nikogar, ki ne bi bil prigrisale tistega dne!

(Podpisan)

WOODROW WILSON.

RES VAM

PRIHRANIMO

namanj 10 do 50
odstotkov na

Groceriji

Prodajemo naravnost
odjemalcem po

Cenah na

debelo

Pri nas so vsaki dan
iste cene. Vsak dan je
razprodaja na debelo
in drobno.Tu omenimo nekaj
predmetov

Fancy Whole Rice, 10 lbs.....95c
Best Rolled Oats, 10 lbs.....59c
Fancy Yellow Corn Meal, 10 lbs.....57c
U. S. Mail Soap, 10 bars.....49c
Karo Syrup, 1 gallon can69c
Navy Beans, 10 lbs.....\$1.35
Hershey's Cocoa, 1 pound can29c
Coffe, 5 lbs.....95c
The kind you pay 35c elsewhere.

Imamo velikansko za-
logo substitutes za z
mokoConsumers'
Wholesale
Grocers

505 Cass St. Joliet Ill.

ZABASANOST
je premnogokrat povzročitelj raznih bolezni in nadlog. Toraj, najprvo je odstraniti vzrok, da se bolezen in nadloga ne vcepi. To pa storite s tem, če vzamete Severove Jetrne Krogljice (Severa's Liver Pills) predno greste spat. Lahko vzamete eno, dva ali tri in preprečili se boste, da so imele dober uspeh, ker te krogljice uredijo prebavne organe in pomorejo prebaviti tvarino v želodcu, preprečijo zabasanje, nemir, dviganje, glavobol, slabo prebavljanje in razne jetrne neredde. Mala stekleničica Severovih Jetrnih Krogljic stane 25 centov v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. June.

Pri prehladih
vdrgnite vrat in prs, kakor tudi stopala s
Dr. Richter-jevem
PAIN-EXPELLER
Učinkuje takoj olajljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
24-26 Washington Street, New York, N. Y.

SALOON NAPRODAJ.
Prodajam iz svoje roke dobrostoječo
gostilno ali saloon, kjer obstoja trgo-
vina že stalno 12 let. Vzrok, ker sama
ne morem trgovine voditi.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti
na:

MRS. URŠULA ZABUKOVEC,
800 Moen Ave., Rockdale, Joliet, Ill.

Carl Schreiber
Chicago Phone 3496.
519 Marble St. :: Joliet, Illinois
SLOVENSKI
BARVAR IN SLIKAR.
Barvam poslopja, znotraj in zunaj,
ter opravljam vsak posel, ki spada
barvarskega obrta področje.
Obešam stenski papir.

Pozor!

Zopet se je odprla sezona za po-
stavljati hiše.

Podpisani prevzamem vse vrste stav-
beno delo bodisi iz lesa, cementa, ope-
ke ali kamna in druge tvarine.

Izdelam hišo po vašem okusu, ka-
kor sami želite.

Na željo izdelam proračune in načrte.

Ako vam manjka denarja, vam jaz
preskrbim posojilo.

Moji delavci so zavarovani, da se
vam ni bati sitnosti.

Se priporoča

Slovenska stavbinska trrdka

Frank Gram
100 N. Broadway, Joliet, Illinois
Chicago Phone 4635.

